

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-06-12
Besvaras senast
2023-06-21 kl. 12.00

Till utrikesminister Tobias Billström (M)

2022/23:764 Svenska insatser i Gagauzien

Sverige stöder sedan 2015 ett dialogprojekt i Moldavien mellan de nationella myndigheterna och representanter för det kulturellt autonoma territoriet Gagauzien. Projektet omfattar cirka 7,3 miljoner kr för 2022 och 7,9 miljoner kr för 2023. Projektet genomförs av den finska organisationen CMI.

Nyligen hölls regionala val i Gagauzien. Till ny guvernör valdes Evgenia Gutsul, som kandiderade för partiet Shor, uppkallat efter affärsmannen Ilhan Shor.

Guvernören i Gagauzien har normalt rätt till en ex officio-plats i Moldaviens regering och ett kontor i regeringsbyggnaden.

Ilhan Shor har dömts till femton års fängelse på grund av sin inblandning i stölden av en miljard dollar från den moldaviska statskassan. Ilhan Shor är landsflyktig i Israel, och därifrån arrangerar han betalda protester mot den EU-vänliga regeringen i Chisinau.

Shorpartiet har inte tidigare varit verksamt i Gagauzien. Man bedrev valets mest intensiva kampanj och är bland annat polisanmält för omfattande röstköp.

Ilhan Shor och hans partiorganisation omfattas av sanktioner från både USA och Storbritannien. Sanktioner mot Shor och fyra andra individer finns på bordet för rådsbeslut i EU den 31 maj 2023. I sanktionsförslaget ingår även Marina Tauber, som är parlamentsledamot för Shorpartiet. Tauber var Shorpartiets ledamot i den gagauziska valnämnden under det nyliga valet, vilket hon egentligen inte hade rätt till då hon inte har några rötter i Gagauzien.

Gagauzien har länge använts som en rysk påverkansfront i Moldavien. Detta arbete intensifieras tydligt med Shorpartiets inbrytning. Tonen från Gagauzien mot Chisinau har redan försämrats, med anklagelser om att Chisinau ”lägger sig i” Gagauziens inre angelägenheter.

Lagen för det autonoma territoriet är tydlig: Man får fastställa regler men inga regler som motsäger nationell lagstiftning. Och det är just sådana regler man fastställer, så ofta man kan, med sikte på att bli en egen delstat i det ryska imperiet.

Mot bakgrund av det ovanstående vill jag ställa följande fråga till utrikesminister Tobias Billström:

Regeringen har genom Sida finansierat ett dialogprojekt mellan Gagauzien och Chisinau sedan 2015. Finns det tecken på att det gagauziska politiska ledarskapets lojalitet med staten Moldavien har ökat eller ser utrikesministern risker med att ge proryska separatister den legitimitet i dialog som ett svenskt projekt medför, och har ministern i så fall för avsikt att ta några initiativ med anledning av detta?

.....

Joar Forssell (L)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck